

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH (NR 51)

z dnia 19 grudnia 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych (nr 51)

19 grudnia 2024 r.

Komisja Spraw Zagranicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Kowala (KO)**, przewodniczącego Komisji, przeprowadziła:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie wsparcia protestów obywatelskich w Gruzji oraz potępienia stosowania przemocy wobec ich uczestników (druk nr 913).

W posiedzeniu udział wzięli: **Władysław Teofil Bartoszewski** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Bartosz Bąk**, **Ewa Matuszek-Zagata**, **Artur Kucharski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Aleksandra Wolna-Bek**, **Anna Jakubik** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych.

Na podstawie wyłożonej listy obecności stwierdzam kworum.

Witam panie i panów posłów oraz pana Władysława Bartoszewskiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, wraz ze współpracownikami. Witam też pozostałych uczestników.

Dostaliśmy od marszałka Sejmu polecenie, żeby przeprowadzić pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie wsparcia protestów obywatelskich w Gruzji oraz potępienia stosowania przemocy wobec ich uczestników – i to obejmuje nasz porządek obrad.

Zanim przystąpimy do realizacji tegoż porządku dziennego, Komisja musi wyrazić zgodę na odbycie pierwszego czytania projektu uchwały w terminie krótszym niż siedem dni od dnia dostarczenia druku posłom. Taki wniosek zgłosił poseł Marek Rząsa. Czyli żeby w ogóle przystąpić do realizacji polecenia pana marszałka powinienem poddać pod głosowanie wniosek pana posła Marka Rząsy i niniejszym to czynię. Proszę się przyszykować. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku pana posła Marka Rząsy o to, żeby skrócić termin procedowania do poniżej siedmiu dni? Proszę bardzo, kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo.

Głosowało 13 posłów. Za – 12, przeciw – 0, wstrzymało się – 1. Proszę bardzo, mamy jeden wstrzymujący się głos. Stwierdzam, że Komisja wyraziła zgodę na przeprowadzenie pierwszego czytania dzisiaj.

Czy są w takim razie jakieś zastrzeżenia do porządku obrad? Nie słyszę.

Informuję, że marszałek Sejmu 18 grudnia skierował projekt uchwały z druku nr 913 do Komisji do pierwszego czytania. Przypominam, że zgodnie z art. 39 regulaminu Sejmu pierwsze czytanie uchwały obejmuje uzasadnienie projektu przez wnioskodawcę, debatę w sprawie ogólnych zasad projektu oraz pytania posłów i odpowiedzi.

Proszę pana posła Marka Rząsę o uzasadnienie tego projektu uchwały w imieniu wnioskodawców.

Poseł Marek Rząsa (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

I przede wszystkim bardzo serdecznie dziękuję koleżankom i kolegom za to, że wyraziliście państwo zgodę na skrócenie czasu procedowania tej uchwały. Ona jest bardzo ważna, bo wszyscy jesteśmy świadkami tego, co się obecnie dzieje w Gruzji, nie tylko od kilku tygodni, bo te protesty w Gruzji trwają praktycznie od maja, kiedy władze Gruzji wprowadziły tzw. ustawę o przejrzystości zagranicznych wpływów, wzorowaną na prawie

wprowadzonym w Rosji i na Węgrzech. To spowodowało bardzo mocne protesty społeczności gruzińskiej, które nasiliły się po październikowych wyborach parlamentarnych. Pierwsze apogeum miało miejsce tuż po wyborach, kiedy władza ogłosiła swoje zwycięstwo. Później drugie apogeum było w momencie, kiedy władze gruzińskie ogłosiły odstąpienie od rozmów czy zawieszenie rozmów w sprawie integracji Gruzji do Unii Europejskiej. Teraz ostatnie – trzecie apogeum, w momencie kiedy kolegium elektorskie wybrało Micheila Kawelaszwilię na prezydenta Gruzji.

Ten projekt uchwały wynika również stąd, że Polska historycznie od wielu lat odgrywa bardzo aktywną rolę we wspomaganiu prodemokratycznie proeuropejskich aspiracji narodu gruzińskiego. Żeby tylko sięgać do tej historii najnowszej, to od 2008 r., kiedy mieliśmy do czynienia z agresją Rosji na Gruzję, i sądzę, że dlatego dziś nie może zabraknąć naszego głosu solidarności oraz moralnego wsparcia dla Gruzji.

W tej uchwale wzywamy władze gruzińskie do zaprzestania używania siły wobec uczestników protestów, do bezwarunkowego podjęcia rozmów celem przeciwdziałania dalszej eskalacji przemocy, a jak widzimy, przynajmniej z doniesień medialnych, ta przemoc na ulicach Gruzji jest bardzo mocna. Wzywamy też władze Gruzji do przestrzegania międzynarodowych zobowiązań w zakresie przestrzegania praw człowieka. Również potępiamy w tej uchwale władze gruzińskie, których działania prowadzą do ograniczenia praw obywatelskich, w tym prawa do zgromadzeń, stosowania przemocy fizycznej i represjonowania opozycji, politycznie niezależnych mediów oraz organizacji pozarządowych. Chcę przypomnieć, że premier Gruzji dość niedawno stwierdził kategorycznie, że władze gruzińskie bardzo poważnie rozważają delegalizację wszystkich partii opozycyjnych. Apelujemy też do instytucji międzynarodowych o to, aby podjęły bardziej stanowcze działania dyplomatyczne na rzecz przywrócenia w Gruzji standardów demokratycznych, a także o to, aby monitorowały i wspierały społeczeństwo obywatelskie. Chcemy też w tej uchwale podkreślić, że jest ona wyrazem troski Rzeczypospolitej Polskiej, Sejmu o przyszłość Gruzji oraz solidarność. Nam, Polakom, znaczenia słowa „solidarność” nie trzeba tłumaczyć, więc tym bardziej to jest dla nas ważne.

Panie i panowie posłowie otrzymali również poprawki językowe. Już rozmawiałem z przedstawicielami Biura Legislacyjnego. Te poprawki zaraz zostaną przedstawione, żeby była jasność. Zgadzam się na to, żeby te poprawki językowe były wprowadzone, więc po przedstawieniu tych poprawek pracowalibyśmy już na tekście przedstawionym przez Biuro Legislacyjne. Bardzo państwu dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Po uzasadnieniu otwieram debatę na temat ogólnych zasad tego projektu. Czy w tej sprawie są głosy? Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Roman Fritz (Konfederacja):

Szanowni panie przewodniczący, drodzy państwo, Wysoka Komisjo, nie wiem, czy jesteśmy akurat zobowiązani zajmować się wewnętrznymi sprawami Gruzji, kraju, który bardzo może i lubimy, który jest częstym tematem naszych rozmów czy dyskusji. Natomiast uważam, że na całym świecie jest masa konfliktów i akurat poświęcenie naszej cennej uwagi tym jednym zdarzeniom, które dzieją się w ostatnich dniach w Gruzji, jest chyba chybione. Możemy się równie dobrze przypatrywać łamaniu zasad demokratycznych w Polsce, w Francji, w Syrii, w Izraelu i w wielu innych krajach, a akurat tego nie robimy. Za nasz cel musimy sobie wyznaczyć właśnie Gruzję. Od razu deklaruje, że nie poprę tego projektu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Proszę bardzo, pani przewodnicząca Schädler.

Poseł Ewa Schädler (Polska2050-TD):

Pozwolę sobie nie zgodzić się z panem posłem, moim przedmówcą. Uważam, że naszym obowiązkiem wręcz jest zajmowanie się takimi sprawami, gdzie ludzie walczą o możliwość wyboru. Walczą za wolność, solidarność i odpowiedzialność za swój własny kraj, za obywateli i za wolne wybory. Powinniśmy im pokazać, że ich wspieramy. Powinniśmy im pokazać, że stoimy po ich stronie, szczególnie w kontekście wojny na Ukrainie, bo dobrze

wiemy, że akurat Gruzja jest również pod wpływem Putina i tego wszystkiego, czego on dokonuje na Ukrainie. Uważam za bardzo ważne, cenne, żebyśmy taki symbol tutaj, w tym miejscu, poparli. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze głosy? Proszę bardzo, poseł Przydacz.

Poseł Marcin Przydacz (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Kilka tygodni temu byłem w Tbilisi, przyglądałem się też kampanii wyborczej i samemu procesowi wyborczemu, oczywiście mając na uwadze bardzo dobre, zwłaszcza międzyludzkie, relacje polsko-gruzińskie. Jasnym jest, że dla większości Polaków przyszłość narodu gruzińskiego jest niezwykle istotna i niezwykle ważna. Od wielu, wielu lat Polska wspierała Gruzję na jej ścieżce proatlantyckiej i proeuropejskiej. W moim przekonaniu czas takiej naginanej cierpliwości społeczności euroatlantyckiej, jeśli chodzi o spojrzenie na to, co dzisiaj dzieje w Gruzji, dobiega końca. Przy całym szacunku dla większości Gruzinów, którzy decydują o przyszłości swojego kraju, demokracja opiera się też na poszanowaniu mniejszości. Myślę, że w tym zakresie powinniśmy rzeczywiście wydać jako Sejm odpowiednie stanowisko, wyrażające pewną solidarność z uczestnikami, a przede wszystkim wzywające do zaprzestania użycia przemocy.

Jednocześnie chciałbym zwrócić uwagę na akapit piąty przedmiotowej uchwały. W moim przekonaniu brakuje tam przynajmniej jednego zdania. Zgadza się, że należy apelować do instytucji międzynarodowych, w tym Unii Europejskiej, Rady Europy, Organizacji Narodów Zjednoczonych, o podjęcie konkretnych działań. Brakuje mi jednak w tej uchwale oczekiwania od takiej instytucji, na którą mamy realny, rzeczywisty wpływ obecnie, czyli od polskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Wydaje mi się, że w tym piątym akapicie brakuje jednego zdania. Chciałbym zgłosić taką poprawkę, aby do piątego akapitu dopisać zdanie o treści: „W tym celu Sejm RP wzywa Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP do podjęcia aktywnych i skutecznych działań na forum tych organizacji”. Jeżeli oczekujemy od organizacji działań, to również powinniśmy oczekiwać od naszej dyplomacji, aby podejmowała skuteczne, aktywne działania na forum tychże organizacji. Panie przewodniczący, taką formalną poprawkę chciałbym w tym momencie zgłosić. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Na to będzie czas już przy rozpatrywaniu dokumentu, przy szczegółowym rozpatrzeniu projektu uchwały.

Czy w części ogólnej ktoś chciałby jeszcze zabrać głos? Proszę bardzo. Poseł Fogiel.

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

W podobnym tonie. Popieram postulat pana posła Przydacza. Ja w podobnym tonie, też do tego samego akapitu. Jak będziemy pracować akapit po akapicie, to oczywiście to sformułuję, ale uważam, że tutaj też należałoby pójść nawet krok dalej – takie głosy już zostały wyartykułowane przez niektóre parlamenty, chociażby krajów bałtyckich – i wezwać również do objęcia osób odpowiedzialnych reżimem sankcyjnym. Zapowiadam taki projekt poprawki.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy w części ogólnej? Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Władysław Teofil Bartoszewski:

Dziękuję.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w części ogólnej mam taki komentarz odnośnie do wypowiedzi pana posła Przydacza. Zwracam się do pana w tej materii, bo wywołał pan MSZ do tablicy. Po pierwsze, wydaliśmy jednoznaczne stanowisko MSZ wyrażające rozczarowanie decyzją rządu Gruzji o zawieszeniu rozmów akcesyjnych i potępiające siłowe rozwiązanie opozycyjnych protestów. Po drugie, przygotowaliśmy oświadczenie w Unii Europejskiej, razem z naszymi partnerami unijnymi, na temat bieżących wydarzeń w Gruzji.

To oświadczenie, krytykujące sytuację i wyrażające nasz niepokój itd., zostało zablokowane przez Węgry. W związku z tym się nie ukazało. Następnie 7 listopada przygotowaliśmy wspólne oświadczenie przywódców czy liderów państw członkowskich Unii Europejskiej, Trójkąta Weimarskiego, które było podpisane przez prezydenta Francji, kanclerza Niemiec i premiera Rzeczypospolitej Polskiej. Ono jest dostępne. Ministrowie spraw zagranicznych Trójkąta Weimarskiego 6 grudnia również wydali oświadczenie, które stanowczo potępiało zachowanie władz gruzińskich i wzywało do powrotu do dialogu, a także zapowiedziało, że na następnym posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych – czyli na FAC – będziemy domagali się podjęcia właściwych środków na szczeblu Unii Europejskiej i będziemy rozważali konsekwencje wobec działań Gruzjińskiego Marzenia w stosunkach dwustronnych z poszczególnymi państwami Trójkąta Weimarskiego. W gruzińskiej prasie ukazał się artykuł ministrów do spraw Unii Europejskiej wyrażający rozczarowanie aktualną sytuacją i wzywający władze gruzińskie do powrotu na ścieżkę integracyjną. Na posiedzeniu FAC 16 grudnia bieżącego roku Węgry i Słowacja zablokowały nałożenie unijnych sankcji na przedstawicieli gruzińskich władz. Jednocześnie uzgodniono wszakże zawieszenie ruchu bezwizowego dla posiadaczy paszportów dyplomatycznych i służbowych. Jesteśmy gotowi podjąć dalsze działania w tej materii, jeżeli sytuacja nie ulegnie zmianie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze w części ogólnej są jakieś głosy? Proszę bardzo.

Poseł Maciej Konieczny (Razem):

Chcę zabrać głos w części ogólnej w kontekście tych możliwych poprawek. Wydaje mi się, że wzywanie rządu do określonych działań ma sens wtedy, kiedy do tych działań wzywać trzeba. Jeżeli te działania są realizowane, to wydaje mi się, że apel polskiego Sejmu jako taki jest zupełnie wystarczający. Zgadzam się, że są takie sytuacje, w których taki bezpośredni nacisk jest konieczny. Ta poprawka poniekąd sugeruje, że te działania nie są robione. Wydaje się, że tutaj nie ma pomiędzy partiami opozycyjnymi a rządem, nie licząc Konfederacji, jakiejś rozbieżności co do kroków, które powinny zostać podjęte.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Jeszcze poseł Rząsa.

Poseł Marek Rząsa (KO):

Chciałbym odnieść się również do tego, co powiedział pan poseł Przydacz. Akapit jest poświęcony apelowi do instytucji międzynarodowej, więc trzeba by było wprowadzić nowy akapit. Również jako wnioskodawca stoję na stanowisku, że on nie jest potrzebny. Już w pierwszym dniu – chyba pan minister wie, bo był pan w Tbilisi podczas wyborów i w noc wyborczą – pan minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski już wydał bardzo mocne stanowisko w sprawie polskiej. A propos sankcji – to one już zaczynają działać, bo chyba 26 stycznia w Warszawie ma się odbyć spotkanie przewodniczących komisji sejmowych do spraw integracji europejskiej. Został zaproszony zgodnie z europejskim rozdzielnikiem przedstawiciel sejmów gruzińskiego. Już wiem, że dzięki działaniom, które również podejmowałem, ta osoba nie przyjedzie do Polski. Czyli już te sankcje są nałożone. Bym jednak prosił pana posła o wycofanie tej poprawki.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Mam jeszcze pytanie co do procedury. Zapowiadać poprawki trzeba na tym etapie, nie przy rozpatrywaniu? OK. Dobra.

Teraz poseł Przydacz. Proszę bardzo.

Poseł Marcin Przydacz (PiS):

Panie ministrze, nie twierdzę, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych nie podjęło żadnych działań. Wzywamy do „skutecznych działań”, nie tylko do „działań” czy „aktywności”, tylko do „skutecznych”. Jeżeli się jej nie uda jej przeforsować, to myślę, że taki głos ze strony polskiego Sejmu może tylko pomóc Ministerstwu Spraw Zagranicznych. Jak rozumiem, większość tutaj obecnych klubów jest gotowa do poparcia takiej uchwały. Może to stanowić

także i argumentację, i dodatkową motywację do działań MSZ, że jest tutaj poparcie w zasadzie całości sił politycznych w polskim parlamencie. To jest punkt pierwszy.

Odnosząc się do słów pana posła Koniecznego – idąc za tą logiką, należałoby również wykreślić apel czy wezwanie do instytucji międzynarodowych, w tym Unii Europejskiej, no bo Unia Europejska również próbuje podejmować różne działania. Do Unii Europejskiej możemy, rozumiem, panie pośle Konieczny, apelować i wzywać, a do polskiego rządu już nie, mimo że i jedna, i druga instytucja pańskim zdaniem jakiegokolwiek działania podejmowała. Rozumiem pewną obawę w większości rządzącej przed wezwaniem swojego własnego rządu, bo to państwa zdaniem implikuje kompletną bierność. To jest wasza ocena. Moja ocena jest taka, że należy wzywać rząd do skutecznych działań. Tych skutecznych działań póki co – sam pan minister Bartoszewski nam wskazał – nie ma. Ale to bez takiej politycznej złośliwości, zacierzwienia. Myślę, że raczej należy traktować ten głos jako element wsparcia rządu polskiego na tym odcinku wschodnim.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Jeszcze poseł Fogiel.

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

Szanowni państwo, myślę, że dobrze by było, żebyśmy sobie określili taki wspólny punkt startu. Pan minister powiedział, że MSZ się poczuł wywołany do tablicy. Były podobne głosy. Żebyśmy mieli jasność, tu nie chodzi właśnie o wywoływanie kogokolwiek do tablicy. Chodzi raczej o to – zgadzam się z posłem Przydaczem – bez złośliwości chodzi o to, żeby wyposażyć również nasz MSZ w narzędzia negocjacyjne, tzn. żeby nawet na najbliższej radzie minister mógł powiedzieć, że to nie jest tylko inicjatywa ministerstwa, ale że jest zobligowany przez polski parlament, w demokracji parlamentarnej najistotniejszy element ustrojowy do tego, żeby takie działania podejmować. Nie wiem, możemy się spierać o słowa, jeżeli bardzo państwa jakoś boli „apel”, to można „zaapelować o kontynuowanie działań”, to wtedy już chyba nikt nie będzie się bał, że się coś złego implikuje. Ale myślę, że to też byłoby złym sygnałem również dla niektórych naszych partnerów, którzy w podobnych rezolucjach, w podobnych uchwałach, podjęli temat sankcyjny, że akurat w Polsce głosami większości parlamentarnej nie byłoby zgody na to, żeby te sankcje zawrzeć. Myślę, że to byłby bardzo zły sygnał na zewnątrz.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Nie ma już innych głosów. Sam powiem o czterech rzeczach. Po pierwsze, skoro ministerstwo nie zgłasza takiej konieczności... Ewentualnie jeżeli będzie potrzebowali ustalić jakąś poprawkę z posłem Rząsą, to proszę. Ma tym etapie z dyskusji wynika, że nie ma takiej konieczności, jeżeli chodzi o mnie, ale oczywiście to będzie normalnie procedowane, chyba że znajdzie się tam jakiś kompromis co do redakcji, to będziemy potrzebowali za chwilę konkretnej redakcji, uzgodnionej, jeżeli chcecie, to w konsensusie – mówię do posła Przydacza. Może to jest możliwe, tylko trzeba wtedy by to ustalić.

Potem tak, proponowałbym ze swojej strony w drugim akapicie po słowach: „władze Gruzji” dodać: „do rozwiązywania konfliktów społecznych w duchu dialogu”, tak żeby wyjść od tego pojęcia dialogu, jak ten katalog potem przedstawiamy. Napisałem, tylko zaznaczę i dam państwu. Po drugie, w akapicie siódmym, na samym końcu, ponieważ on jest taki zaokrąglający, to na końcu po słowie: „narodów” proponowałbym dodać: „w duchu historycznych tradycji przyjaźni pomiędzy naszymi narodami” czy „pomiędzy Polską a Gruzją”. To jest ta motywacja, dlaczego to robimy.

Mam też wątpliwości co do akapitu piątego i to jest taka redakcyjno-formalna zmiana, bo chyba nam nie chodzi o instytucje międzynarodowe, tylko organizacje międzynarodowe. Jeśli dobrze rozumiem, to są organizacje międzynarodowe, które mają instytucje, a dalej są wymienione ewidentnie organizacje międzynarodowe, więc to jest uwaga do legislatorów.

Jeżeli nie ma więcej głosów, zamykam pierwsze czytanie. Jeżeli już nie ma. Tak, dokładnie, Unia Europejska jest organizacją. Dzięki za ten głos.

Formalnie muszę to zamknąć. Czy są jeszcze jakieś głosy? Nie ma, więc zamykam. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania.

Nie ma wniosku o odrzucenie, a zatem przystępuję do rozpatrzenia projektu uchwały. Teraz, jak to zwykle – państwo znają tę procedurę – będę dopytywał o kwestie... Tutaj akurat jest łatwo, bo po prostu będę odczytywał akapity, będę podawał kolejność akapitu.

Ale zaczynamy od tego, czy są uwagi do tytułu. Nie słyszę. Tytuł został rozpatrzony przez Komisję.

Akapit pierwszy – czy są uwagi? Proszę bardzo. One zostały przyjęte jako autopoprawka, więc nie musi pani...

Legislator Aleksandra Wolna-Bek:

Dobrze. Dziękuję. To były uwagi polonistów, które zostały naniesione na materiale, który państwo...

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Poseł Rząsa przyjął je jako autopoprawkę, jeżeli dobrze zrozumiałem pana posła.

Legislator Aleksandra Wolna-Bek:

W akapicie pierwszym będzie korekta, która tam była zaproponowana. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Akapit drugi. Proponowałbym dopisać po słowach: „władze Gruzji” słowa: „do rozwiązywania konfliktów społecznych w duchu dialogu”. To jest moja poprawka. Czy są jakieś inne poprawki?

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

Czyli wykreślić „o zaprzestaniu użycia przemocy”?

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Nie, potem przecinek itd.

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

Czyli dodanie.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Tylko dodanie, tak. Po słowach: „władze Gruzji”, żeby taką zachować, jak to się w takich...

Legislator Aleksandra Wolna-Bek:

Czyli jak to będzie brzmiało? Co dodać?

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Proszę? Dodać słowa: „do rozwiązywania konfliktów społecznych w duchu dialogu”. Przecinek i dalej.

Czy są jeszcze inne poprawki do tego? W związku z tym poddam pod głosowanie tę poprawkę, polegającą na dopisaniu po słowach... Jak będę online otrzymywał sto rad od wszystkich, to nie damy sobie rady.

Czy jest sprzeciw? Nie ma.

Poseł Marcin Przydacz (PiS):

Czy można jeszcze raz odczytać poprawkę?

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

No właśnie. Dziękuję. Proszę zwrócić uwagę na akapit drugi. Jego dotyczy poprawka. Po słowach: „władze Gruzji” dopisać: „do rozwiązywania konfliktów społecznych w duchu dialogu”, przecinek. Na tym polega ta poprawka. Czy jest sprzeciw wobec tej poprawki? Nie ma. Dziękuję bardzo.

Pytam o akapit trzeci. Nie ma.

Pytam o akapit czwarty. Nie ma.

Pytam o akapit piąty.

Poseł Anna Wojciechowska (KO):

Jest tutaj.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Czy pan poseł w wyniku... Macie oddzielne poprawki?

Posel Radosław Fogiel (PiS):

Mamy oddzielne poprawki, w których może one się, jak je zaprezentujemy, złożyć w jedną, ale...

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Ale to trzeba już teraz je zreagować. Potrzebujecie coś do tego?

Posel Marcin Przydacz (PiS):

Złożyłem już swoją poprawkę. Moja poprawka dotyczy pewnych oczekiwań wobec polskiego rządu w pierwszej kolejności, w drugiej kolejności dopiero od organizacji, których Polska jest członkiem.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Czyli dokładnie możesz zreferować... Proszę pana posła, przepraszam, o zreferowanie swojej poprawki.

Posel Marcin Przydacz (PiS):

Złożyłem ją już pisemnie, ale mogę raz jeszcze odczytać, jeżeli pan przewodniczący ma takie oczekiwania.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Proszę bardzo.

Posel Marcin Przydacz (PiS):

Po słowach: „w tym kraju” – kropka, czyli na sam koniec: „W tym celu Sejm RP wzywa Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej do podjęcia aktywnych i skutecznych działań na forum tych organizacji”.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś w tej sprawie chciałby zabrać głos? Posel Fogiel i poseł Wojciechowska.

Posel Radosław Fogiel (PiS):

Mam propozycję poprawki, o której mówiłem wcześniej. Ona może być w dwóch wersjach, w zależności od przyjęcia lub nieprzyjęcia poprawki pana posła Przydacza. Wersja, nazwijmy ją – pełna byłaby taka, że po słowach: „w tym kraju” dodajemy „apeluje również do Unii Europejskiej o objęcie sankcjami osób odpowiedzialnych za użycie siły wobec pokojowych demonstracji, a do rządu RP o podjęcie wysiłków w tej sprawie”. Ta opcja krótsza, która by, rozumiem, konsumowała nasze obie poprawki, polegałaby na tym – zaraz ją złożę – że kończyłoby się na: „do osób odpowiedzialnych za użycie siły wobec pokojowych demonstracji”, kropka. I wtedy by wchodziła poprawka posła Przydacza: „apelujemy do...”

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Muszę dostać już teraz poprawki. Poddam pod głosowanie poprawkę posła Przydacza w kolejności zgłoszenia, a później po prostu konkretne poprawki. Teraz proszę o zabranie głosu panią wiceprzewodniczącą poseł Wojciechowską.

Posel Anna Wojciechowska (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Wydaje mi się, że to jest uchwała w sprawie wsparcia protestów w Gruzji, a jeżeli chodzi o wezwanie rządu czy apel, to powinno być w zupełnie odrębnej uchwale – prośba o wsparcie Gruzji i wezwanie rządu do działań w tym kierunku.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Posel Rząsa.

Posel Marek Rząsa (KO):

Intencja wnioskodawców jest bardzo jasna. Sejm wyraża swoją opinię i również prosi o wsparcie instytucji, organizacji międzynarodowych, bo nawet z tej dzisiejszej dyskusji, z wypowiedzi pana ministra i z mojej wiedzy wynika, że rząd polski absolutnie w tej sprawie prowadzi stanowcze działania. Oczywiście jeżeli w Unii Europejskiej są kraje, które będą blokować nasze wnioski, to wiemy, jak to wygląda. Jako wnioskodawca nie mógłbym

wyrazić zgody na wpisanie tego akapitu. Natomiast ten fragment, o którym mówił pan poseł Fogiel, dotyczący sankcji dla osób, absolutnie jest do przyjęcia.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, zwracam się do państwa posłów, teraz jest etap rozpatrywania projektu. Od strony formalnej prosiłbym, żeby skupić się na zgłaszaniu poprawek, jeżeli one są. Po prostu potem w odpowiedniej kolejności je przegłosuję. Jeżeli państwo potrzebujecie jakiejś sesji uzgodnieniowej, to wtedy zrobię przerwę. Nie damy rady w taki sposób pracować. Czyli czy poszczególne osoby, które zgłaszały poprawki, poseł Przydacz i przewodniczący Fogiel, są gotowe do tego, żeby je w sposób konkretny przedstawić? Tak czy nie?

Poseł Marcin Przydacz (PiS):

Panie przewodniczący, już zgłosiłem konkretny zapis do sekretariatu.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dobrze.

Poseł Marcin Przydacz (PiS):

Jedno zdanie uzupełnienia. Wskutek podpowiedzi czy interwencji Biura Legislacyjnego – oczywiście nie „ministerstwa”, tylko „ministra”, bo to minister jest organem, a ministerstwo jest tylko organem wspierającym.

Jeszcze jedno zdanie dodatkowego komentarza w odpowiedzi. Mówimy tutaj, w naszym piątym akapicie, o Unii Europejskiej, Radzie Europy i ONZ. O ile ze słów pana ministra Bartoszewskiego słyszeliśmy o działaniach na forum Unii Europejskiej, o tyle na forum ONZ i Rady Europy nie doczekałem żadnych aktywności. Jeżeli „wzywamy” czy „apelujemy”, bo to nie jest, że „prosimy”, tylko apelujemy do tych organizacji o działania, to chyba tym bardziej powinniśmy też apelować do naszego własnego rządu o to, aby na forum tej organizacji, której jesteśmy członkiem i w której Polskę reprezentuje właśnie minister spraw zagranicznych, podejmował działania. Wydaje mi się to po prostu naturalną konsekwencją.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Jasne.

Poseł Marcin Przydacz (PiS):

Jeżeli dużą organizację wzywamy, to tym bardziej naszego członka, w sensie członka tej organizacji, na którego mamy bezpośredni wpływ.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Rozumiemy pana posła. Nie wiem, czy wszyscy się zgadzają z tym, ale rozumiemy, o co chodzi. Dziękuję.

Następny w kolejności był poseł Bosacki. Proszę bardzo.

Poseł Marcin Bosacki (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Nie chciałbym, żeby umknęła pana drobna poprawka w tym akapicie, żeby zastąpić słowo „instytucji” słowem „organizacji” międzynarodowych.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że to zostało przyjęte de facto jako własna poprawka posła Rząsy, tak? Nie musimy tego poddawać pod głosowanie. Teraz jeszcze raz się zgłosił poseł Fogiel. Już więcej nie będę udziału głosu.

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

Też krótko, jedno zdanie, również w odpowiedzi, bo procedujemy poszczególne akapity, więc siłą rzeczy też jakaś minimalna dyskusja się posłom należy. Chcę odpowiedzieć na te wątpliwości, które tu padły. Szanowni państwo, nie bójmy się ani wspomniania o sankcjach, ani pewnego obligowania rządu, który jednak odpowiada konstytucyjnie przed Sejmem, do podjęcia działań. To naprawdę nie jest ofensywne. Wielokrotnie w poprzedniej kadencji również przyjmowaliśmy uchwały w różnych sprawach, gdzie apelowaliśmy do rządu

o rozmaite działania. Jeżeli mnie pamięć nie myli, to chyba największy kaliber to była uchwała dotycząca reparacji, która też była po prostu narzędziem dla członków rządu do działania. Odpowiadając na wątpliwości pani przewodniczącej – nie widzę sprzeczności w tym, że uchwała wspiera aspiracje europejskie i społeczeństwo demokratyczne w Gruzji. Nie widzę sprzeczności w wezwaniu do sankcji. Jestem też po wielu rozmowach z przedstawicielami rozmaitych środowisk politycznych, organizacji pozarządowych w Gruzji, tych, które w tych protestach uczestniczą. Oni sami apelują o podjęcie tematów sankcyjnych, więc proszę mi wierzyć, nic tak nie wesprze tego, co mamy w tytule uchwały, jak właśnie apel o sankcje.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Panie ministrze, proszę.

Sekretarz stanu w MSZ Władysław Teofil Bartoszewski:

Panie pośle Przydacz, krótka informacja. Wczoraj minister Radosław Sikorski rozmawiał z sekretarzem generalnym Rady Europy w tej kwestii.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Po jego wizycie pewnie. Sekretarz generalny Rady Europy był wczoraj w Gruzji.

Proszę państwa, teraz przejdę do głosowania w kolejności zgłoszenia poprawek.

Poprawka posła Przydacza, proszę o jej przypomnienie, ona jest złożona. Tylko już bez komentarza, żebyśmy wiedzieli dokładnie, nad czym głosujemy.

Poseł Marcin Przydacz (PiS):

Z wielką przyjemnością, panie przewodniczący. Po słowach: „w tym kraju”, kropka, wnioskuje o dodanie: „W tym celu Sejm RP wzywa ministra spraw zagranicznych RP do podjęcia aktywnych i skutecznych działań na forum tych organizacji”.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Teraz poddam to pod głosowanie. Kto z pań i panów posłów jest za tym, żeby przyjąć tę poprawkę? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Proszę o ogłoszenie wyniku. Głosowało 20 posłów. Za – 7, przeciw – 12, wstrzymało się – 1.

W związku z tym ta poprawka niestety nie została przyjęta.

Jest jedna czy dwie poprawki posła Fogla? Teraz poddam pod głosowanie poprawkę posła Fogla, proszę bardzo, proszę ją przedstawić.

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

Panie przewodniczący, ona jest w dyspozycji pana przewodniczącego.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Proszę ją odczytać po prostu.

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

No właśnie swoją kopię oddałem.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

A, to? Tak, proszę.

Poseł Radosław Fogiel (PiS):

Poprawka w brzmieniu: W akapicie piątym po słowach: „w tym kraju”, kropka, dopisać: „Apeluje również do Unii Europejskiej o objęcie sankcjami osób odpowiedzialnych za użycie siły wobec pokojowych demonstracji, a do rządu RP o podjęcie wysiłków w tej sprawie”.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo.

Proszę o odczytanie wyniku. Głosowało 21 posłów. Za – 7, przeciw – 13, wstrzymało się – 1.

Posel Marek Rząsa (KO):

Panie przewodniczący, głosowanie przeciw było konsekwencją pierwszego głosowania. Natomiast nie mam nic przeciwko temu, żeby przyjąć pierwszy akapit z poprawki pana Fogla, mogę to nawet wprowadzić jako autopoprawkę dotyczącą wprowadzenia sankcji, bez zdania o wzywaniu polskiego rządu, bo on już w pierwsze... Nie, ale proszę posłuchać. Czy pan przewodniczący mógłby odczytać fragment poprawki pana...

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Słuchajcie, nie możemy, musimy, jeżeli ktoś ma... Poczekajcie. Panie pośle, to jest normalne posiedzenie Komisji, więc albo ma pan poprawkę, albo pan nie ma poprawki. Już zamknąłem dyskusję, już były głosowane poprawki. Mogę coś jeszcze otworzyć, ale już musi być konkret. Dobra, jak jest poprawka, proszę ją zgłosić, nie ciągniemy już dyskusji. Jest poprawka?

Posel Roman Fritz (Konfederacja):

Jest tylko formalna uwaga. Pan przewodniczący nie ogłosił wyników głosowania.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Oj, przepraszam, dziękuję bardzo panu posłowi.

Posel Roman Fritz (Konfederacja):

Bardzo proszę. I nie powinien pan przewodniczący dopuszczać do dyskusji, nie ogłaszając wyników głosowania.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Absolutnie ma pan rację. Na szczęście one były i są wydrukowane. Przepraszam. Odczytałem? Podobno jednak odczytałem.

Posel Roman Fritz (Konfederacja):

Nie było powiedziane, czy poprawka została przyjęta.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Nie została przyjęta. Nie było konkluzji. Tak. Poprawka w związku z tym, co odczytałem, nie została przyjęta.

Czy są do tego jeszcze jakieś uwagi?

Skoro nie ma do tego żadnych uwag, to w takim razie przechodzimy do akapitu szóstego. Akapit szósty – czy są jakieś uwagi? Nie ma?

Teraz przechodzę do akapitu siódmego. Pani pośle, coś w tej sprawie? Nie. Dobra, przepraszam. Akapit siódmy – tam zgłosiłem wstępnie poprawkę, którą jeszcze raz teraz odczytam. Moja poprawka, propozycja poprawki polega na tym, by po słowie „narodów” dodać: „w duchu historycznych tradycji przyjaźni pomiędzy Polską i Gruzją”. „Polską i Gruzją”, bez „naszymi”. Tak. „Polską i Gruzją”. Czy są jeszcze jakieś poprawki do akapitu siódmego? Czy jest sprzeciw wobec tej mojej poprawki? Nie ma. Rozumiem, że została przyjęta.

W związku z tym głosujemy całość, tak? Głosujemy całość. Poddam całość pod głosowanie, z przyjętymi poprawkami, uzupełnieniami posła Rząsy, a także przyjętymi przez państwa uwagami Biura Legislacyjnego, a także uwagami redakcyjnymi. Rejestr tego był prowadzony przez Biuro Legislacyjne i biuro Komisji.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem projektu uchwały w tym brzmieniu, tak jak go opisałem przed chwilą, wyjaśniając? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo.

Proszę o ogłoszenie wyniku. Głosowało 21 posłów. Za – 15, przeciw – 1, wstrzymało się – 5.

W związku z tym mam upoważnienie, żeby przekazać panu marszałkowi, że w pierwszym czytaniu, z poprawkami, została przyjęta ta uchwała. Sprawozdawcą będzie pewnie poseł Rząsa, tak? Proszę.

Posel Marek Rząsa (KO):

Jestem wnioskodawcą.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

No to sprawozdawcą też może pan być, nie? Czy jest sprzeciw? Nie ma. W związku z tym został wyznaczony przez Komisję poseł Rząsa.

Jeszcze Biuro Legislacyjne.

Legislator Aleksandra Wolna-Bek:

Tak. Szanowni państwo, jeśli można tak tradycyjnie prosić o takie upoważnienie Komisji do ewentualnych korekt, które by przy wprowadzeniu poprawek jeszcze zaistniały.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Czy jest ktoś przeciw, żeby takie upoważnienie uznać?

Legislator Aleksandra Wolna-Bek:

Jedna rzecz, panie przewodniczący. Rozumiem, że w akapicie piątym, tam, gdzie była mowa o tych instytucjach międzynarodowych, mają się znaleźć organizacje, tak?

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Jak słusznie zauważyliśmy wszyscy, zarówno Unia Europejska, Rada Europy, jak i Organizacja Narodów Zjednoczonych nie są instytucjami, tylko organizacjami, które mają swoje instytucje. Czyli na przykład Unia Europejska ma instytucję w postaci Komisji Europejskiej. Dziękuję bardzo. Zamykam posiedzenie.